

THOMÆ HOBBS

QUADRATURA CIRCULI,

CUBATIO SPHÆRÆ,

DUPLICATIO CUBI;

(Secundò Edità,)

Denuo Refutata.

• *Ad Honoratissimum Dominum, D. GVILIELMVM*
Vicecomitem BROUNCKER.

Authore JOHANNÉ WALLIS S. T. D.
Geometria Professore SAVILIANO.

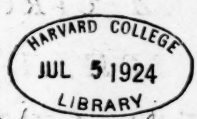

OXONIÆ.

Typis LICHFIELDIANIS Acad. Typographi.
Impensis THO. GILBERT, A. D. 1669.

Phil 2045.97.5*

✓ 2288 *

Haven fund

LIBRARY OF THE HARVARD-YENCHING INSTITUTE

UNIVERSITY OF CHINA PRESS
HONG KONG

CHINESE UNIVERSITY PRESS
HONG KONG

THE EAST ASIAN LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO

()
 Thomæ Hobbes,

*Quadratura Circuli, Cubatio Sphæræ, Duplicatio
 Cubi, (secundò edita,) denuo Refutata.*

Ad Honoratissimum Dominum, D. Vicecomitem

B R O U N C K E R.

N E C peregrè proficisci (quò Patronum advocem,) nec longo sermone opus erit (Nobilissime Vir,) quò *Hobbii* nugas Cyclometricas, iteratò editas, & Serenissimo *COSIMO* *Esurria* Principi dicatas, resellam. Quippe, convulsâ Propositione primâ, (ne ipso quidem diffidente) reliqua simul ruerit. Eam itaque verbatim repeto, & resello.

Prop. I. *Circulo dato Quadratum invenire æquale.* Sit (in Figura prima) Circulus datus BCDE, cujus centrum A, divisus quadrifariam à diametris BD, CE. Circulo huic circumscribatur quadratum FGHT, (lege FGH) quod tangit circulum in punctis B, C, D, E. Ducantur Diagonales GL, HF, secantes circulum in punctis K, L, M, N. Secetur semilatus CG bifariam in O. ducaturque AO secans circulum in P. Per punctum P ducatur recta QR parallela GH, secans AG, AH in Q & R. & AC in T, compleaturque quadratum QRST. Dico quadratum QRST æquale esse Circulo BCDE dato.

Hanc ego Propositionem, jam ante (ad Editionem priorem) falsam esse demonstravi. Eò quod faciat rationem Perimetri ad Diametrum Circuli (ipso non diffidente) majorem quàm 22 ad 7, (Contra quam Archimedes, & post illum innumerii, demonstrarunt.) Adeoque Circuli Perimetrum majorem quàm est Perimeter Figuræ rectilineræ circumscriptæ. Quæ quidem (utur *Hobbio* forsan non ita videantur) satis sunt absurda.

Sed videamus quam prætendit demonstrationem.

Quoniam enim recta CG secta est bifariam in O, & triangulorum ACG, ATQ bases BG, TQ sunt parallele, etiam basis TQ secta est bifariam in P, & proinde triangula ATP, APQ sunt æqualia.

In arcu LC sumatur arcus LV æqualis arcui CP, ducaturque AV, secans TP in X.

Jam $APL + PQL + CYP = AVL = ACP$ (quia $APL + PQL = ATP$.) Nam (lege Item) $ACV + AVP = ACP = AVL$.

Quare $APL + PQL + CYP = ACV + AVP$.

Ablatis igitur utrinque æqualibus APL, ACV, restant $PQL + CYP = AVP$.

()

Quoniam ergo ATP Sector additus Sectoribus duobus ACV , APL facit integrum Sectorē, ACL ; etiam duo trilinea PQL , CYP addita Sectoribus iisdem ACV , APL facient quantitatem æqualem Sectori integro ACL .

Jam trilineum PQL additum Sectori ALP facit triangulum APQ . Et (quia ALP , ACV Sectors sunt æquales, & triangula ATP , APQ æqualia) trilineum idem PQL additum Sectori ACV facit (lege æquæ) triangulum ATP .

Est autem, non falsa quidem, sed superflua, tota hætenus Demonstratio: (Neq; alii inservit usui, quam ut se primum, & deinde Lectorem turbet:) Quippe sequentia, per se magis, quam ex hoc apparatu, parent.

Si ergo PQL , CYP sunt æqualia, totum triangulum ATQ æquale erit Sectori integro ACL . Sin PQL sit majus vel minus quam CYP , triangulum ATQ erit majus vel minus Sectorē ACL .

Nempe: Propter $ALPY$ quadrilineum, utrique commune. (Quotum igitur rotus ille qui præcessit apparatus quo hoc probetur; quippe nihil notius est, quam, Æqualia æqualibus addita facere æqualia; inæqualibus, inæqualia.)

Sed addo; Idem contingere, ubicunq; in CL sumatur P . Puta in p . Quippe similiter dicendum erit, si pQL , Cyp sunt æqualia, totum triangulum Ayq æquale est Sectori integro ACL : sin pQL sit majus vel minus quam Cyp , triangulum Ayq erit majus vel minus Sectorē ACL . Nempe, propter quadrilineum $AypL$ utriq; commune.

Aux ergo, in triangulo ACG , triangulum rectangulum, cujus vertex sit A , æquale Sectori ACL sumi nullum potest, aut PQL , CYP sunt æqualia.

Hoc ego negavi (quod & etiamnum pernego) tum ut gratis dictum (nam in ejus probationem ne hilum obtendebatur,) tum ut manifestò falsum. Si enim PQL sit (verbi gratia) majus quam CYP , adeoque Triangulum AyQ majus Sectorē ACL ; Quid impedit quin (ducta paulo subius qpy,) Triangulum Ayq rectangulum, sit Sectori ACL æquale?

Regerit (quæ sua solet esse probatio) non potuisse se credere quod hoc demonstratione indigeret: sed &, neq; sibi incumbere ut probet verum esse (sed accusatori ut probet esse falsum, quod & factum est) quippe quia suum non est docere Professore Publicum; addo, nec suas ipsius demonstrare propositiones. Sed id in hoc ita factum sponder, ut ego ipsius demonstrationes melius intelligam quam vellem; (quippe, melius quam Ipse veller, jam intellexeram:) Nempe sic;

Nam, si ACP , ALP , æqualibus addatur dimidium Sectoris (intellige PAP) utrinque, fi-ent duo triangula (non, sed duo Sectors) Sectori ACL æqualia. Itaque quantum trianguli alterius, erit intra circulum, tantum alterius erit extra.

Quin

()
Quin dicat velim (saltem apud se cogitet, si nolet me docere,) qui fieri possit, ut utrivis sectorum (peripheriâ terminatorum) putâ ipsi ACV aliquid addendo, fieri potest triangulum quod sit totum intra circulum. Sed pergentem audiamus;

Quod fieri impossibile est præterquam in concursu rectæ AO cum RQ, & CL, ad P. Alioqui enim aut triangulum aut quantitas AVP non dividetur bifariam.

Imò, simpliciter impossibile est, ut utrivis sectorum ACV, ALP, aliquid addendo, fiat triangulum quod sit totum intra circulum.

Sed omnino fieri potest, ut partim addendo, partim auferendo, æquales quantitates (non quidem PQL, CYP, sed) pql, Cyp, fiat triangulum Ayq, æquale sectori ACL.

Dum vero excipit ille, *triangulum Ayq, rectâ Ap, sic non dividi bifariam*; omnino ostendit se rem ipsam non intelligere. Quippe id omnino non est opus. Si enim æqualia sint pql, Cyp, (sive triangulum Ayq sit ad punctum p æqualiter bisectum, sive secus,) triangulum Ayq tum *rectangulum* erit, *verticem habens A*, atq; in *triangulo AGC*; tum *æquale sectori ACL*, propter reliquum AypL quadrilineum utriusque commune. Neque aliunde provenit hæc exceptio, quam quòd ille (inutili quem diximus apparatu longo, atq; ad rem neutiquam faciente) imaginationem suam turbaverat.

Omnino itaq; falsum est, quod ille primò gratis affirmabat, atque se nunc demonstrasse affirmat, *non posse sumi in triangulo ACG triangulum rectangulum, cuius vertex sit A, nisi PQL, CYP sint æqualia*: sufficit utique si sint æqualia pql, cyp.

Videamus demonstrationem secundam.

Aliter, Directè. Sector ACP superat sectorem ACV quantitate AVP. Ergo ACP superat triangulum ATP quantitate AVP — CTP.

Non sequitur. Et quidem eodem jure dicerem ego, (sumpto Cu = Lp,) *Sector ACP superat sectorem ACu, quantitate Aup*: Ergo ACP superat triangulum Ayp, quantitate Aup — Cyp; (sumpto ubivis in CL; puncto p:) Quod *Hobbius* non concederet. Adeoque, quæ huic subjungit, nullius sunt momenti; Nempe

Superat autem quantitate ipsa CTP. Sunt ergò AVP — CTP & CTP æqualia. Addito ergo utrinque CTP, erunt AVP & 2 CTP æqualia. Et quia AVP æqualis est ambobus spatiis PQL, & CTP, erunt PQL & CTP æqualia.

Atq; ego similiter concluderem, pql & Cyp æqualia.

Videamus tertiam demonstrationem.

Aliter, Directè. Trilineo CYP (lege XVP) ablato à Sectore AVP, restat triangulum AXP. Ergo trilineo toto CYP ablato ab eodem Sectore AVP (non quidem, sed à Sectore ACP), restabit triangulum ATP.

Ergo Sector ACP superat triangulum ATP quantitate AVP — CTP.

Non

Non quidem : sed, quantitate CYP .

Illationis error, qui & precedenti Demonstrationi communis est, & utramq; subvertit, hinc ortus videtur, quod modo dixerit *ab eodem settore AVP*, cum dicendum erat, *a settore ACP* : Quem excusabit credo, uti solet, ut non *ab ignorantia* sed *ab indigentia* profectum; & quem facile erat (ut ait Hobbius id non animadverterit) *cuiuslibet mediocri Geometra, qui animum ad Diagramma applicaret, cognoscere*. Sed, undecunque sit, Demonstrationem subvertit; & *Hobbius*, quem speraverat, demonstrata *Circuli quadratura* &c. triumphum; quumq; duraturam se velle dixerat, & *per me perire nollet*, gloriam evertit penitus.

Adeoq; in cassum sunt quæ sequuntur; Nempe,

Sed AVP — CYP est æquale PQL .

Itaque Sector ACP superat AVP quantitate PQL . Ergo CYP & PQL sunt æqualia. Addito ergo utrinque CYP , erunt AVP & 2 CYP æqualia. Et est ergo Sector AVP duplus trilinei CYP . Cum igitur idem AVP æqualis sit ambobus trilineis PQL & CYP , erunt ipsa PQL & CYP inter se æqualia. Quorum alterum PQL totum prominet extra Sectoram ACL , alterum nempe CYP totum in eodem Sectori ACL est immersum.

Quare triangula ATP , APQ simul sumpta, id est octava pars totius quadrati $QRST$, æqualia sunt duobus Sectoribus ACP , APL simul sumptis, id est octava parti totius circuli $BCDE$ dati; & totum quadratum $QRST$ æquale circulo integro $BCDE$.

Atq; eadem omnino, eodem tenore, pariter dici possent de Cyp , pq , atq; de CYP , PQL : substitutis ubique, pro Q , P , X , Y , V , minusculis q , p , x , y , u .

Sed superest de demonstratio Quarta (ut saltem dici possit, *nos numerus sumus*;) ejusdem commatis,

Aliter. Si triangulum rectangulum ATQ Sectori ACL æquale non sit; supponatur triangulum aliud (primo) minus quam ATQ sed simile, habens verticem in A ; latus Aq , & basim yq ; æquale esse Sectori ACL . Basim autem yq secet arcum CL in p , & rectas AO , AG in r & q .

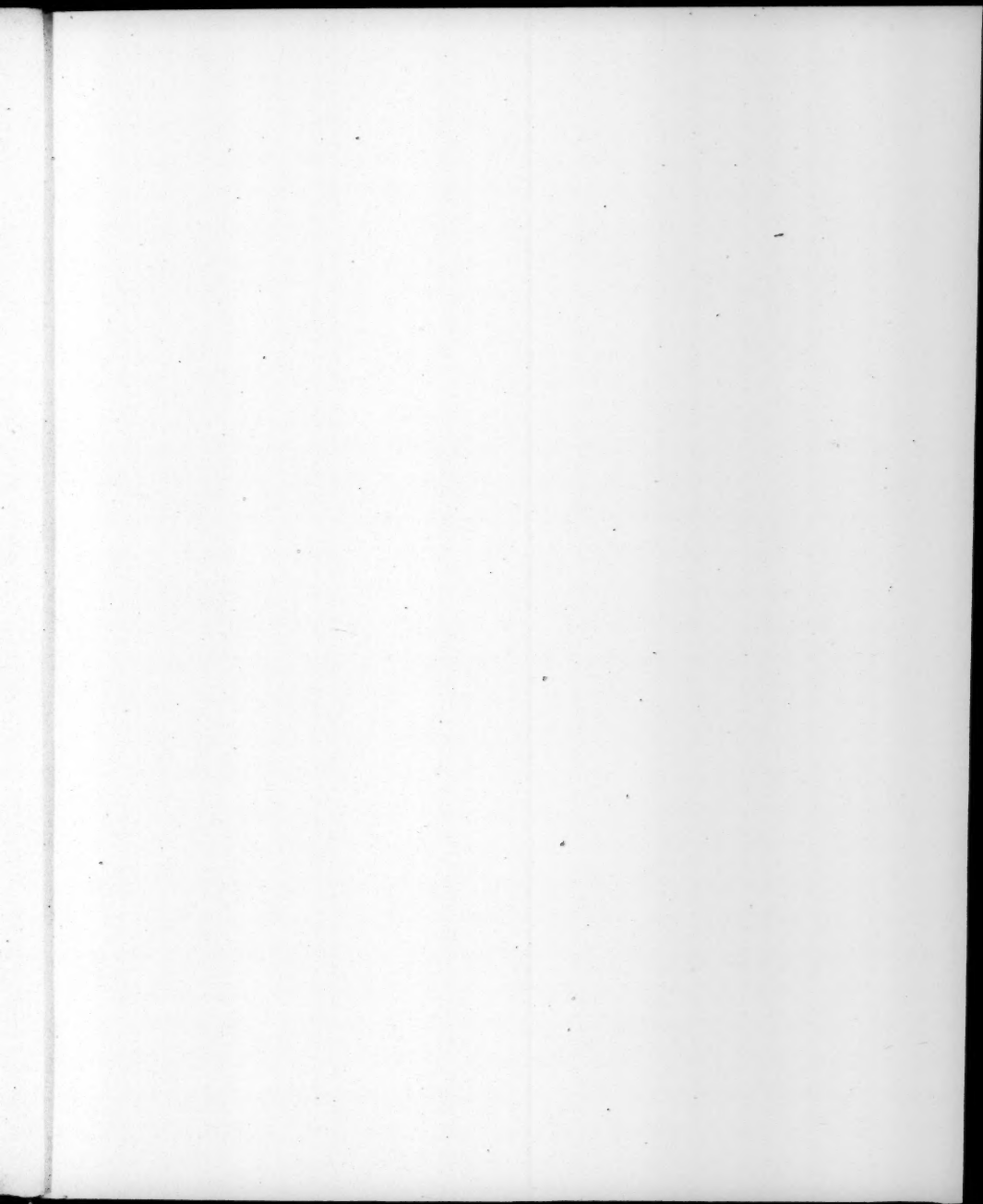
Quoniam igitur triangulum Ayq æquale est (ut supponitur) Sectori ACL , erunt trilinea qLp , CYP æqualia.

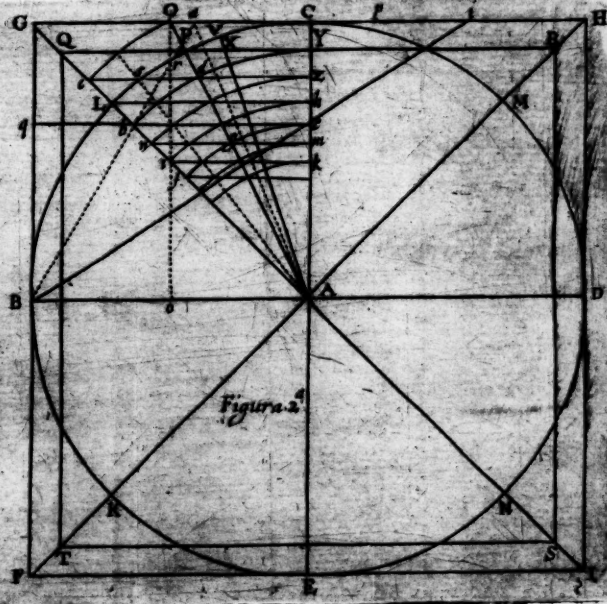
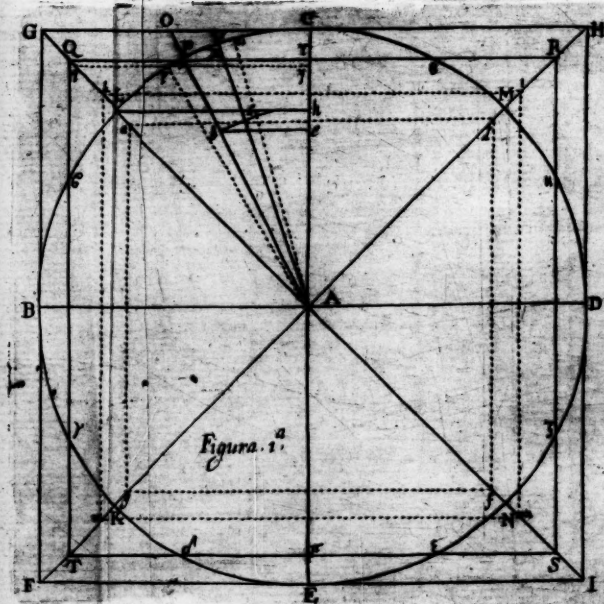
Rectè.

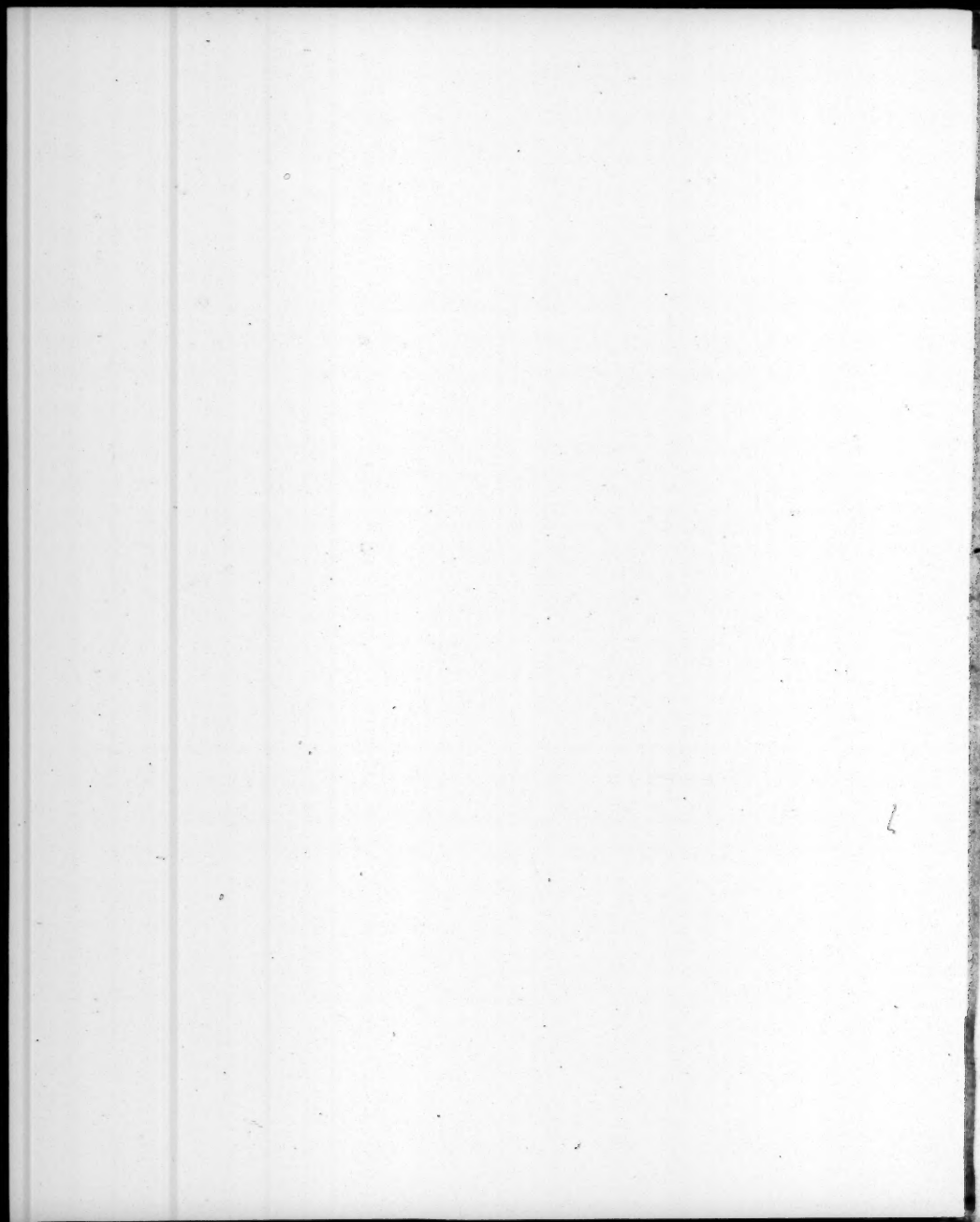
Et quia supponitur qLp dimidium esse Sectoris AVP , —

Nullo modo: Quumquam enim *Hobbius* supponat, in Pseudographemate suo, PQL dimidium esse Sectoris AVP ; (quod ipse ab initio fraudi fuit; adeoq; apparatus ille quem *innilem* prius insinuavi, etiam ipsi Noxius fuisse deprehenditur:) ut tamen illud de pqL supponatur, non est necesse. Sufficit enim, ad hoc ut triangulum Ayq æquale sit sectori ACL , si saltem sint inter se æqualia pqL , Cyp , (propter communitatem $AyPL$;) ut ut neutrum sit æquale dimidio ipsius AVP .

Frustra igitur sunt quæ sequuntur; Nempe

Erit sector ACP una cum trilineo Cyp æquale Sectori ALP una cum trilineo qLp ; idemq; æquale triangulo Aqr . Rursum quia Triangulum Ayq æquale est Sectori ACL , erunt trilinea qLp & Cyp æqualia, & ambo simul æqualia Sectori APP . Et proinde $ACP + Cyp$ æquale dimidio Sectoris ACL , id est triangulo Ayr . Tomm parti; quod est absurdum. Similiter Sector ALP una cum trilineo qLp æquale erit triangulo Aqr id est pars tota. Quod est absurdum.

Si Ayq sumeretur supra triangulum ATQ , idem se, ueretur absurdum.

Quippe hæc Absurda sequuntur, non ex natura rei, seu iustâ suppositione: sed tantum ex suis falsò suppositis.

In casum item sunt quæ hinc colligit;

Ergo triangulum ipsum ATQ æquale Sectori ACL . Id est octava pars quadrati $QRST$, duobus Sectoribus ACP , APL simul sumptis, id est octavæ parti totius circuli $BCDE$ dati; & totum quadratum $QRST$ æquale circulo integro $BCDE$. Inventum est ergo Circulo dato quadratum æquale.

Adeoq; non est inventum Circulo dato Quadratum æquale,

Cætera fere ita manent uti prius erant omnia: Hoc est, refutata manent ut prius. Solam propositionem secundam, (quam falsus est fuisse falsam,) quadantenus immutavit: sublato ex multis quæ indicaveram uno mendo, pluribus pro eo substitutis. Sed ita scèdè titubatur in re facili, (quippe, datâ Circuli quadraturâ, & mediarum quolibet proportionalium inventionem, quæ se exhibuisse autumat, quotuscunque est qui nesciat, *Sphæra (Cubum æqualem dare?)* & calculo misere depravato procedit; ut, (si ego reprehenderem & indicarem,) priori locus esset excusationi, quod *de his non erubesceret, quod pronuntiaverit securius quàm opportuit, quod non ex ignorantia problematum eminentissimorum orta fuisset, quod cuilibet mediocri Geometra qui animum ad Diagramma applicare facile erat cognoscere, quod sola diligentia opus erat, ut ut ipse interim non omnino fuerit indiligens.* Permittam itaq; suâ hic utatur diligentia, quod ea detegat (quæ quilibet mediocris Geometra modò animum applicet non potest non videre) & si possit, emendet.

Conatur tandem, sub calcem operis, nonnulla eorum stabilire, quæ ego conculcaveram; seu potius, quæ everteram, restituere. Sed irritò conatus omnia. Quippe (inter alia falsa) ubique præsumit gratis (circino deceptus) rectas Ab , AY , (fig. 2.) æquales esse; seu peripheriam centro A per Y ductam, transituram per b punctum, in rectarum eb , AG concursu prius determinatum; atque similiter, æquales esse rectas AO , $A c$, seu arcum centro A per O ductum transituram per c , in rectarum Ab & Zd concursu prius designatû: (quæ secus esse demonstraveram: est utique Quadratum Ab , = $\frac{3}{2}$ Quad. GC , & Quadratum AY , = $\frac{4}{3}$ Quad. CG : Item, Quadr. AO , = $\frac{3}{2}$ Quad. CG , & Quad. AC , = $\frac{1}{2}$ Quad. CG .) Nempe, non calculo, sed circino rem explorans, cum circino non potuerit (in exiguo schemate) rectarum longitudines distinguere,

guere, pro equalibus habuit. Cumq; re ad calculos redacta, non invenit voto respondere; invehitur in *Numeros*, in *Arithmeticam*, in *Regulam Auream*, in *Extractiones Radicum*, in *Tabulas Sinuum*, in *Calculi Arithmetici & Geometrici dissesum*, in *Scabiem quam Geometria affricuit Arithmetica*, in *Symbolographiam*, in *Puncta non divisibilia*, in *Lineas non laticas*, in *Seclam Mathematicam*, *Algebristas*, *Geometriam edoctos*, *hodiernos Geometras*; quos universos sibi queritur adversos esse. Adeoq; provocat ad homines liberali ingenio, *Geometriam nondum doctos*, ad *Exteros*, ad *Posteros*; nempe ut, quam nunquam, nusquam, sibi propitiam sperare possit sententiam, saltem quam possit procul remove, quam possit in longum protelare fatagat.

Verum cum utrinque conveniat, ruente prima Propositione, reliqua quæ hac nituntur omnia simul corruere; nec ille aliâ confidentiâ sperare sustineat, cætera in tuto esse, quam quod eam se putaverit (jam saltem) statuisse; missis, quas habet innumeras, reliquis nugis (quas mihi singulatim persequi non est animus, nec est necesse,) primum illud, quo cætera dependent, prostrasse sufficiat, (jam secunda vice,) & succenturiatas quas jam attulit Pseudapodeixes.

Cætera qui tanti esse putet, ut sigillatim refutata velit; id ita factum videat, in Refutatione prius edita, ut cordatus nemo, (qui res Mathematicas vel mediocriter intelligit, velitque animum eò applicare,) de eo hæsitet. Ut autem Hobbio satisfactus sit, non spondeo; quippe cui (ut secum loquar) *neque intellectum, neque patientiam prestare debeo*, vel etiam sum sollicitus.

Decemb. 21. 1669.

Imprimatur,

P. M E W S, Vice-Can. Oxon.

